

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3CdoR/1/2026
Identifikačné číslo spisu: 5725201940
Dátum vydania rozhodnutia: 25.03.2026
Meno a priezvisko: Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:5725201940.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloleté dieťa B., narodenú B., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, Martin, Novomestského 4, dieťa rodičov: matky H. narodenej B., a otca K., narodeného B., zastúpeného advokátkou Mgr. Martinou Chorváthovou, Martin, A. Kmeť a 17, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 17P/102/2025, o dovolaní otca proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 01. októbra 2025 sp. zn. 14CoP/180/2025, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Žiline z 01. októbra 2025 sp. zn. 14CoP/180/2025 v zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) uznesením zo 07. augusta 2025, č. k. 17P/102/2025-32 výrokom I. zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia; a výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie dospel po oboznámení sa s návrhom, ako aj predloženými listinami k záveru, že otec dostatočne neosvedčil základnú podmienku, za ktorej je možné vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorou je nevyhnutnosť bezodkladne upraviť pomery. Okresný súd vo vzťahu k matke uviedol, že podmienka potreby bezodkladnej úpravy pomerov nebola osvedčená z toho dôvodu, že samotné zákonné ustanovenie, konkrétne § 63 ods. 3 zákona o rodine zakazuje matke ako rodičovi, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, nakladať s finančnými prostriedkami na účte maloletého dieťaťa bez súhlasu súdu. Z uvedeného zákonného ustanovenia je zrejmé, že nie je možné nakladať s finančnými prostriedkami uloženými na osobitnom účte maloletého dieťaťa za účelom tvorby úspor ani v minimálnej výške, a to ani v bežných veciach. Nakoľko zákon o rodine takýto zákaz matke, resp. rodičovi, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti ukladá, nebolo podľa okresného súdu potrebné ho ukladať duplicitne neodkladným opatrením. Zároveň okresný súd poznamenal, že otec sa neodkladným opatrením nedomáhal, aby finančné prostriedky, ktoré mali byť, podľa jeho tvrdení, neoprávnene čerpané z účtu maloletej, a ktoré mala čerpať matka, aby tieto vrátila, resp. nahradila prípadnú škodu. Ak by otec uvedené požadoval, bolo by potrebné z jeho strany podať samostatnú civilnú žalobu. Vo vzťahu k uloženiu príkazu peňažnému ústavu na zablokovanie nakladania s finančnými

prostriedkami na osobitnom účte maloletej, okresný súd uviedol, že neodkladným opatrením možno ukladať povinnosti strane, teda účastníkovi konania. Otcom označený peňažný ústav, v ktorom je v prospech maloletej zriadený účet za účelom tvorby úspor, nie je účastníkom konania, preto mu nie je možné ukladať neodkladným opatrením povinnosti.

1.2. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle § 52 CMP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie otca, uznesením z 01. októbra 2025 sp. zn. 14CoP/180/2025 rozhodol tak, že:

„Uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 17P/102/2025-32 zo dňa 07. 08. 2025 vo výroku I. m e n í tak, že nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

Z a k a z u j e matke nakladať s finančnými prostriedkami zasielanými otcom titulom výživného určeného na tvorbu úspor rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 18P/55/2024-95 zo dňa 07. 11. 2024 na účet maloletej zriadený v Slovenskej sporiteľni, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00151653, IBAN: SK89 0900 0000 0052 1473 7801 bez súhlasu súdu.

Vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

2.1. Odvolací súd konštatoval, že samotná existencia zákonného zákazu nakladania s prostriedkami, v prejednávanej veci, nie je dostatočná na ochranu účelu, ktorý bol sledovaný rozdelením výživného na výživné bežné a to, ktoré je určené na tvorbu úspor. Vzhľadom na to, že výživné určené na tvorbu úspor je z účtu maloletej priebežne vyberané, existuje reálne riziko, že účel výživného na tvorbu úspor bude úplne konaním matky zmareny. Preto je potrebné podľa odvolacieho súdu nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým sa matke výslovne zakáže disponovať s finančnými prostriedkami na, vo výrokovej časti označenom, účte maloletej. Takýto zásah odvolací súd považuje v súlade s účelom neodkladného opatrenia, ktorým je rýchla a efektívna ochrana práv účastníkov konania, najmä práv maloletého dieťaťa a zároveň za dostatočný, bez potreby ukladať povinnosť peňažnému ústavu v zmysle návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Je nepochybné, že zachovanie finančných prostriedkov na účte pre budúce potreby maloletého dieťaťa je v jeho najlepšom záujme. Bežné potreby maloletej sú pritom kryté bežným výživným, ktoré otec riadne platí k rukám matky, preto obmedzenie možnosti disponovať s prostriedkami určenými na tvorbu úspor nijako nezhoršuje zabezpečenie bežných potrieb maloletej. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

2.2. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 52 CMP, § 2 ods. 1 CMP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu v zamietajúcej časti výroku podal otec (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľ namietal, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia neuviedol dôvody, pre ktoré návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku zamietal. Takýto postup považuje za porušenie procesných práv strany podľa § 420 písm. f) CSP. V uznesení krajského súdu nebolo žiadnym spôsobom odôvodnené, prečo súd vo zvyšnej časti návrh otca maloletého dieťaťa na vydanie neodkladného opatrenia zamietol. Uvedeným postupom došlo k vážnemu zásahu do procesných práv navrhovateľa, pričom aj najvyšší súd už konštatoval, že takýto postup súdu je takou vadou konania, ktorej dôsledkom je porušenie práva na spravodlivý proces. Teda došlo k nesprávnemu procesnému postupu súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, čím nepochybne došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že z rozsudku vydaného Okresným súdom v Martine jasne vyplýva účel, na ktorý bol účet zriadený, avšak matka s vloženými finančnými prostriedkami napriek tomu svojvoľne nakladala. Stotožňuje sa preto s názorom Krajského súdu v Žiline, ktorý nariadením neodkladného opatrenia zakazuje matke nakladať s finančnými prostriedkami. Vo zvyšku návrhu otec žiada, aby súd prikázal banke, aby nakladanie s finančnými prostriedkami na účte bolo umožnené po predložení rozhodnutia súdu o súhlase s ich nakladaním. Podľa informácií nadobudnutými z komunikácie s bankou o jej bankových produktoch a bežných účtoch, ktoré sú

založené zákonným zástupcom na meno maloletého dieťaťa, je v záujme dieťaťa, aby súd o zákaze informoval príslušnú banku, keďže podľa nami získanej informácie, iba na základe súdnej intervencie môže banka vykonať obmedzenie/zmeny v nakladaní s finančnými prostriedkami na účte maloletého dieťaťa.

5. Matka vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že neexistuje jediný objektívny dôkaz, ktorý by potvrdzoval, že s účtom maloletého dieťaťa disponovala spôsobom, ktorý by bol v rozpore so záujmom dieťaťa alebo so zákonom. Ide výlučne o tvrdenia otca, ktoré sa v konaní mechanicky opakujú bez ich overenia, bez dokazovania a bez základnej procesnej opatrnosti. Tvrdenia otca o tom, že by mala mať osobný prospech z finančných prostriedkov vedených na účte maloletého dieťaťa, sú nielen nepreukázané, ale aj ekonomicky a logicky absurdné. Matka je finančne samostatne zabezpečená osoba. Spolu s manželom disponuje stabilnými príjmami z podnikateľskej činnosti, pričom zabezpečenie životných potrieb maloletého dieťaťa dlhodobou hradí zo svojich vlastných finančných prostriedkov. Tvrdenie o jej osobnom prospechu z účtu maloletého dieťaťa je nielen skutkovo nepravdivé, ale aj technicky a právne nemožné, keďže bankový systém neumožňuje, aby rodič používal účet maloletého ako vlastný osobný účet. Matka navrhuje, aby dovolací súd dovolanie otca v celom rozsahu zamietol ako nedôvodné a potvrdil napadnuté uznesenie krajského súdu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“ alebo ako „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP), a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je dôvodné.

7. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ namieta pochybenie odvolacieho súdu pri odôvodnení uznesenia, ktoré je nedostatočne odôvodnené, teda zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f) CSP a porušenie jeho práva na spravodlivý proces.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

14. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

15. Faktom je, že odvolací súd síce nie je povinný dať v písomnom vyhotovení rozhodnutia odpoveď na úplne všetky sporné otázky, avšak je povinný vysporiadať sa dostatočne presvedčivo aspoň s tou najzásadnejšou argumentáciou, k čomu však nedošlo. Teda platí, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa základné zákonné kritéria na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí.

16. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľ dôvodne namieta, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí neposkytol odpoveď na rozhodujúce právne a skutkovo relevantné otázky. Odvolací súd sa v napadnutom uznesení dostatočným spôsobom nevysporiadal s posúdením prečo návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku zamietol.

17. Odvolací súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom zamietnutia návrhu otca, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, je potrebné vo výroku I. zmeniť podľa § 388 CSP. Podľa odvolacieho súdu bolo potrebné nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým sa matke výslovne zakáže disponovať s finančnými prostriedkami určenými na tvorbu úspor, vo výrokovej časti označenom, účte maloletej. Takýto zásah odvolací súd považoval v súlade s účelom neodkladného opatrenia, ktorým je rýchla a efektívna ochrana práv účastníkov konania, najmä práv maloletého dieťaťa, zároveň za dostatočný, bez potreby ukladať povinnosť peňažnému ústavu v zmysle návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Dovolací súd ale podotýka, že odvolací súd ďalej vo výrokovej časti rozhodnutia zamietol vo zvyšku návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Lenže v odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu nebolo žiadnym spôsobom spomenuté, prečo odvolací súd vo zvyšnej časti návrh otca maloletého dieťaťa na vydanie neodkladného opatrenia zamietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia odvolací súd dôvodil iba prečo uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil, lenže nie je ani zmienka o tom, na základe akej právnej, resp. skutkovej argumentácie odvolací súd zvyšok návrhu otca zamietol.

19. Pre nedodržanie základných zásad súdneho konania uznesenie odvolacieho súdu sa vyznačuje závažnými nedostatkami, pričom sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s dôvodmi zamietnutia zvyšku návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

20. Na margo dovolací súd poznamenáva, že v odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval, a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

21. V preskúmvanej veci teda dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti vykazuje znaky namietaného nesprávneho procesného postupu vyplývajúceho z § 420 písm. f) CSP.

22. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

23. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v zmysle § 449 a § 450 CSP uznesenie Krajského súdu v Žiline z 01. októbra 2025 sp. zn. 14CoP/180/2025 v zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

24. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

25. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.